

Oppsummering og vurderinger

Endringer i forskrifter om fiske etter anadrome laksefisk i sjø og vassdrag

Om høringen

Bakgrunn og formål

Miljødirektoratet sendte den 18. februar 2022 på høring forslag til endringer i forskrift 15. mars 2021 nr. 798 om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag og forskrift 15. mars 2021 nr. 797 om fiske etter anadrome laksefisk i sjø. Høringsfristen var 31. mars 2022. Forslaget omfatter nødvendige endringer av gjeldende fiskebestemmelser i sjø og vassdrag, jf. Miljødirektoratets retningslinjer for regulering av fiske etter anadrome laksefisk fra 2021. Følgende forhold regnes som nødvendige endringer:

- Behov for å redusere beskatningen grunnet vesentlig lavere innsig enn forutsatt ved innføring av gjeldende fiskebestemmelser.
- Behov for justeringer grunnet ny kunnskap om bestandssituasjonen som viser at gjeldende bestemmelser er fastsatt på feil grunnlag (feil i kunnskapsgrunnlaget).
- Det kan åpnes for fiske ved etablering/revitalisering av lokalt forvaltningsorgan der dette har vært fraværende/dårlig fungerende.
- Det kan åpnes/unnlates å åpnes for fiske i vassdrag/deler av vassdrag ved forbedret/manglende fangstrapportering.
- Det kan åpnes for fiske i vassdrag og tilgrensende sjøområder etter behandling mot lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*, når vassdraget har blitt friskmeldt av Mattilsynet, eller Mattilsynet har godkjent fisket, og bestandssituasjonen og andre forhold tilsier at fisket kan åpnes.
- Det kan unnlates å åpnes for fiske dersom krav om at en forholdsmessig del av fisket forvaltes til fordel for allmenheten ikke er oppfylt der staten har bevilget vesentlige økonomiske midler til tiltak.

Endringene skal tre i kraft fra sesongen 2022. Det ble hørt på endringer i fiskebestemmelser i 33 vassdrag og i sjøregionen Drammensfjorden. I Tanafjorden med tilstøtende sjøområder ble bestemmelsen som ble gjeldende i 2021 foreslått videreført i 2022.

Konsultasjon med Sametinget

Den 8. april ble det gjennomført konsultasjon mellom Klima- og miljødepartementet og Sametinget og næringsorganisasjonen Bivdu, blant annet om forslaget til bestemmelser om fisket i Tanafjorden og nærliggende sjøområder. Begge ga uttrykk for at de ikke stilte seg bak forslaget slik det forelå.

Høringsinstanser

Miljødirektoratet har mottatt 30 hørings svar.

Miljødirektoratet ba i høringsnotatet om at innspill ble begrenset til de endringsforslagene som var sendt på høring. Mottatte kommentarer fra Norges fiskarlag, Agder sjølaksefiskarlag, Sør-Trøndelag grunneigar- og sjølaksefiskarlag og Norske sjølaksefiskere omtaler kun forhold ved fiskereguleringene som ikke har vært gjenstand for denne høringen. Disse innspillene vil følgelig ikke bli oppsummert eller kommentert her. For nevnte innspill viser vi til hørings siden ([Forslag om endringer i bestemmelser for fiske etter anadrome laksefisk i sjø og vassdrag](#))

Merknader til endringsforslagene

Merknader til endringsforslag i forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjø

Tanafjorden med tilstøtende sjøområder

Sametinget viser til at laksefisket er en viktig del av samisk kultur og identitet, og mener det er viktig å balansere hensynet til bevaring av bestandene, opp mot hensynet til bevaring og videreføring av samisk tradisjonell kunnskap og fangstkultur.

Sametinget mener videre at fisket må innrettes på en slik at tradisjonelle rettighetshavere gis prioritet. Dersom de lokale sjølaksefiskernes interesseorganisasjoner og vassdragets lokale forvaltningsorgan mener det er tilrådelig å gjennomføre et kulturbetinget fiske etter atlantisk laks i 2022, er det viktig at dette tas hensyn til, og at kulturutøverne i både sjø og elv behandles prinsipielt likt.

Om fisket, av bestandsmessige hensyn, ikke kan gjennomføres i en utstrekning som sikrer overføring av tradisjonell kunnskap mellom generasjonene, så mener Sametinget at det påligger Staten et ansvar for å gjennomføre positive særtiltak for å opprettholde og videreføre kunnskapen om det tradisjonelle samiske laksefisket.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til at resultatene fra OFG viste at de fleste bestandene i Tana ikke hadde høstbart overskudd de foregående to årene for hovedreguleringene i 2021, med prognoser om at bestandene ikke ville nå et høstbart overskudd i 2021. Det er heller ikke ventet at bestandene vil nå et høstbart overskudd i 2022. Det foreligger kunnskap om laksebestandene i Tana som tilsier at dersom det skal finnes et ressursgrunnlag for laksefiske i

fremtiden er full stans i fisket etter tanalaks, med alle redskaper i elv og sjø, det eneste forsvarlige. Tiltaket må virke over flere år før vi kan forvente en forbedring som gir grunnlag for å åpne for fisket igjen. Vi er enig med direktoratet i at å åpne for fiske på disse bestandene er i strid med naturmangfoldloven § 1, § 5 og § 16 tredje ledd, i tillegg til Kvalitetsnormen for ville bestander av atlantisk laks. Statsforvalteren støtter forslaget om å videreføre disse fiskebestemmelsene.

Deanu/Tana kommune mener det må være rom for et begrenset fiske med garn i Tanafjorden i årets sesong, og mener dette er avgjørende for å opprettholde den tradisjonelle kunnskapen om fangstmetoder og fjordens økologi. Kommunen mener videre at et sjølaksefiske etter atlantisk laks inneværende år vil bidra til å opprettholde en beredskap med tanke på en sannsynlig pukkellaksinvasjon i 2023.

Karasjohka/Karasjok kommune viser i sin uttalelse til undersøkelser i regi NINA og LUKE, der det framgår at bestandsstatusen for laks fra Kárášjohka, lešjohka og Anárjohka er særdeles dårlig og at prognosene for 2022 tilsier at det i de viktigste bestandene i vassdraget ikke vil være noe overskudd å høste av. Kommunen frykter for laksebestandene, og ønsker å bevare disse for fremtidige generasjoner. Kommunen støtter derfor forslaget om å ikke åpne opp for fiske i sjøområder hvor Tanalaks beskattes mest. De fraråder også på det sterkeste å åpne for et mindre kulturbetinget fiske i andre områder hvor det også eksisterer tanalaks. De stiller også spørsmål ved om kulturfiske er nødvendig når laksebestanden er så lav som den er og står i fare for å bli utryddet i Tanavassdraget. Kommunen mener laksebestandene fra Tana må totalfredes og få bygge seg opp i fred slik at grunnlaget for framtidig laksefiske og denne viktige kulturutøvelsen for fremtidige generasjoner sikres. Karasjok kommune mener det ikke er hensiktsmessig med kulturbetinget fiske dersom laksen i verste fall blir helt borte, da vil en stå uten laks og således uten kultur omkring laksefiske. Karasjok kommune foreslår at villakssenteret i Tana får et særlig ansvar for å dokumentere og arrangere temadager for å ivareta det kulturbetingede fiske med garn og stang både i Tana og Karasjok, og at det tilføres ekstra midler til Riddoduottar museet i Karasjok slik at villakssenteret får opprettet en avdeling i Karasjok, spesielt i den perioden vassdraget må holdes stengt for laksefiske. Kommunene mener videre at tilstanden i sideelvene er så dårlige at er fare for å utrydde bestanden dersom fiske, også kulturbetinget, tillates.

Fjordfiskeneemnda

Om sjølaksefisket faller bort, vil også viktige deler av det materielle kulturgrunnlaget for samisk kultur falle bort. Dette vil være særlig prekært for den gruppen av fiskere som ikke fisker etter torsk, hyse eller sei i åpen gruppe (jf. deltakerlovens paragraf 21), men som har fiske etter disse artene i tillegg til laks og høsting av naturressurser som del av sitt materielle kulturgrunnlag. Dette vil igjen føre til at muligheten til samiske bruksformer og utøvelsen av kultur begrenses eller gjøres umulig, som vil være et brudd på FNs internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter paragraf 27. Fjordfiskeneemnda vurderer at innskrenkningene i fisket er et alvorlig inngrep i både private fiskerettigheter og folkeretten, særlig FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter hvor Norge har forpliktet seg til å sikre det materielle kulturgrunnlaget for det samiske folket, inkludert fiske som leveveg. Fjordfiskeneemnda ser behovet for en bærekraftig

forvaltning av laksefisket som del av fjordfiskeriene. Dette må imidlertid skje på en måte som også tar hensyn til samisk bruk og kulturgrunnlag.

Norges jeger- og fiskerforbund og NJFF Finnmark mener overlevelse og gjenoppbygging av laksebestandene i vassdraget må prioriteres fremfor fiske både i elv og i sjøområder hvor laks fra Tana utgjør en vesentlig andel av fangsten. Dette er et inngripende forslag, men NJFF Finnmark og NJFF mener fortsatt fiskestans er nødvendig, Videre mener de at det nåværende forslaget er en minimumsløsning, og viser til Kolarctic-salmon som viste at beskatningen av laks fra Tanavassdraget er betydelig også i andre sjøområder. Forbundet har imidlertid ingen konkrete forslag til ytterligere reguleringer. Det vises også til at dersom Klima- og miljødepartementets forslag om å tillate et visst fiske i Tanavassdraget blir vedtatt, så er det et ytterlig argument for å beholde de strenge reguleringene i sjølaksefisket. Forbundet mener det er faglig sett urealistisk at en slik regulering vil gi tilstrekkelig effekt i løpet av kun én sesong, og mener derfor at en bør regulere dette fisket etter samme tidsintervall som de øvrige sjøfiskereguleringene.

Berlevåg JFF viser til at tilgjengelig kunnskap viser at Tanalaksen ikke har høstbart overskudd. Premisset for å tillate fiske på laksebestander ligger i at det skal være et høstbart overskudd. BJFF støtter derfor forslaget om å ikke åpne for sjølaksefiske i de områdene som beskatter Tanalaksen hardest.

Bivdu og Finnmark sjølakseforening mener det må innføres et kulturbetinget sjølaksefiske for rettighetshavere med kilenot i området: Berlevåg, Tana (elv og sjø) og Gamvik kommuner, samt de ytre områdene av kommunene Lebesby og Nordkapp, og ønsker at rettighetshaverne kan drive et kulturbetinget fiske etter laks med fisketid slik den var i 2020.

Bivdu og sjølakseforeningen hevder de foreslåtte bestemmelsene om fiske er basert på et mangelfullt kunnskapsgrunnlag, og viser i denne sammenheng til at tradisjonell kunnskap i hht. naturmangfoldloven skal være en del av kunnskapsgrunnlaget, ved siden av den biovitenskapelige kunnskapen.

Bugøynes Fiskarlag mener at dersom lakseressursen er knapp så skal de som bor langs elvene, langs fjordene og på kysten, ha fortrinnsrett til å utøve sitt tradisjonelle fiske i nærområdet. Bugøynes Fiskarlag går sterkt imot forslaget som ble foreslått og iverksatt for 2021 og som foreslås videreført for 2022 i Finnmark.

Finnmarkseiendommen (FeFo) mener at reguleringen av laksefisket, som ledd i forvaltningen av laksebestandene, må inngå i en mer helhetlig naturressursforvaltning. Helhetlig naturressursforvaltning er et sentralt mål i naturmangfoldloven og biomangfoldkonvensjonen, og ses på som en absolutt forutsetning for å lykkes med bærekraftig naturressursforvaltning. VRL anslår at 96,5 % av sjølaksefangsten i Tanafjorden er fra sårbare bestander. I sonen kysten av Finnmark, som omfatter det stengte området, er 33,8 % av fangsten fra sårbare bestander. I all hovedsak dreier det seg om laks fra Tana. Med utgangspunkt i disse tallene, er det åpenbart at laksebestandene i Tana i større grad tåler et begrenset fiske i sjøen, enn i selve Tanavassdraget.

FeFo mener at best tilgjengelig kunnskap tilsier at bestandstilstanden i Tana er så dårlig, har vært så dårlig over flere år og kommer i 2022 til å være så dårlig at man ikke bør tillate noe fiske. I sjøen stenger man for alt sjølaksefiske i områder hvor kunnskapen tilsier at 33,8 % av fangsten er fra sårbare bestander, begrunnet med at det er for å ta vare på grunnlaget for samisk kulturutøvelse. Samtidig foreslår KMD å åpne for fiske i elva, der 100 % av fangstene er fra sårbare bestander for å ta vare på grunnlaget for samisk kulturutøvelse. FeFo etterlyser et mer helhetlig fokus på forvaltning av laks i elv og sjø. Så lenge Miljødirektoratets forslag om å stoppe fisket i sjøen, begrunnes med den dårlige bestandssituasjonen i Tanavassdraget, må samme praksis følges i selve vassdraget. FeFo mener derfor at man ikke kan tillate et fiske i Tanavassdraget, så lenge våre rettighetshavere i sjøen er utestengt fra sitt fiske av hensyn til bestandene i Tanavassdraget. Med bakgrunn i dette, støtter FeFo forslaget om at det ikke åpnes for fiske på laks i noen deler av Tanavassdraget eller sjølaksefiske i kommunene Berlevåg, Tana, Gamvik og ytre deler av Lebesby og Nordkapp så lenge det ikke er et høstingsverdig overskudd. Dersom det åpnes for et begrenset fiske i Tanavassdraget, skal det også åpnes for et begrenset sjølaksefiske i kommunene Berlevåg, Tana, Gamvik og ytre deler av Lebesby og Nordkapp.

Norske lakseelver mener at et vedtak om å åpne for beskatning av tanalaksen vil innebære at man legger til rette for videre overbeskatning av disse bestandene. Vedtak om å åpne for fiske på disse bestandene vil være i strid med kriteriene for å tillate høsting i naturmangfoldloven § 16 tredje ledd. Det vil også være i strid med formålet om bærekraftig bruk fastsatt i naturmangfoldlovens formålsbestemmelse samt forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 og Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks (*Salmo salar*). Norske lakseelver mener at området som er foreslått ikke åpent for sjølaksefiske for å unngå beskatning av laks fra Tana må utvides, og viser til at Kolarctic-prosjektet har dokumentert at det beskattes Tanalaks i flere kommuner enn de som inngår i forslaget. Norske Lakseelver mener at på samme grunnlag som Miljødirektoratet har stengt elver som har svak bestand eller usikkerhet rundt bestandsstatus, må alt sjølaksefiske i Finnmark som har mulighet til å beskatte Tanalaksen stenge.

Sjølaksefisket i Varangerfjorden er spesielt i den forstand at det beskatte bestander fra vassdrag over et stort geografisk område. Det gjelder ikke bare innerst i Nesseby, men også de små fjordarmene på sør-siden av fjorden.). Norske Lakseelver mener fisket i Nesseby og Vadsø kommuner er et stjerneeksempel på sjølaksefiskets beskatning av blanda bestander. I tråd med NASCOs retningslinjer og ut fra føre-varprinsippet for å redde Tana-laksen, ber de Miljødirektoratet om å ikke åpne for sjølaksefiske også i Nesseby og Vadsø.

Miljødirektoratets vurderinger

Som påpekt i vårt høringsnotat, har reguleringstiltaket til formål å beskytte laksebestandene fra Tanavassdraget mot ytterligere overbeskatning og å bedre bestandssituasjonen for disse bestandene. Dette vil være et vern av fiskeressursen som del av det materielle grunnlaget for samisk kulturutøvelse, jf. naturmangfoldloven § 14 andre ledd og lakse- og innlandsfiskloven § 3.

I siste statusrapport fra Tana overvåknings- og forskningsgruppe framgår det at innsiget av tanalaks, dvs. antallet tanalaks som vender tilbake til kysten av Norge, har gått ned de senere årene. I tillegg til en lav bestandsstatus sammenliknet med forvaltningsmålene og med det redusert smoltproduksjon, ser situasjonen de siste tre årene ut til å ha blitt forverret på grunn av en svært dårlig overlevelse i laksens første år i sjøen. Av rapporten framgår det at bestandene i selve Tanaelva og i Kárášjohka, lešjohka og Anárjohka har hatt spesielt dårlig måloppnåelse. I disse områdene, som utgjør 84 % av det samlede produksjonsarealet i Tana, er det i perioden 2018 til 2021 beregnet et årlig gjennomsnittlig underskudd på 30 til 35 tonn gytende hunnfisk. Til sammenlikning er det totale gytebestandsmålet for Tana 57 tonn hunnfisk. Rapporten sier videre at lite smålaks de tre foregående årene og lite mellomlaks i 2020 og 2021 innebærer at det kan forventes svært lavt innsig av mellom- og storlaks i 2022, og av storlaks i 2023. OFG anbefaler i sin statusrapport at fisketrykket bør holdes så lavt som mulig for å muliggjøre bestandsoppbygging. Selv om stansen i sjølaksefisket etter tanalaks kun gjelder for 2022, har Miljødirektoratet forståelse for de bekymringer en rekke høringsinstanser har knyttet til hvilke konsekvenser en mer langvarig stans i fisket kan ha for sjølaksefiske som del av sjøsamisk kulturutøvelse. På samme måte som for laksefisket i Tanavassdraget, må det tas høyde for at det kan ta lengre tid å bygge opp bestandene til et nivå som gir grunnlag for å åpne for beskatning.

Miljødirektoratet viser til at forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen § 5 inneholder en adgang for Miljødirektoratet til å gi dispensasjon (individuelle tillatelser) til f.eks. enkeltstående arrangementer avgrenset i tid og rom. Med hjemmel i denne bestemmelsen vil det være aktuelt å gi tillatelse til enkeltstående arrangement knyttet til formidling, kunnskapsoverføring ol., såfremt dette antas å ikke ville ha nevneverdig negativ innvirkning på bestander av laks, sjørret eller sjørøye.

Drammensfjorden

Lierelva fiskerforening etterlyser en vurdering av betydningen av beskatning av sjørret i et eventuelt garnfiske rettet mot laksen. Foreningen påpeker at bestanden av sjørret i Lierelva er i tilbakegang. Foreningen følger utviklingen av sjørretbestanden i Lierelva gjennom stamfiske, telling av gytefisk på bekkene og fangstrapporter. Vurdert fra disse er bestanden siste 3 år kun 30 % av hva den var for 10 år siden. Foreningen peker på at i perioder med lav vannstand vil sjørretet svømme rundt i Drammensfjorden i påvente av vann i elva, noe som gjør sjørretet i ekstra utsatt for et eventuelt garnfiske i Drammensfjorden.

Einar Strømstad foreslår at det også åpnes for sjøfiske etter anadrome laksefisk innenfor for en linje fra Bokerøya i vest til Ormestua i øst i Ytre Drammensfjord.

Konsekvensen dersom dette høringssvaret tas til følge er at det åpnes for fiske med kilenot på to tradisjonelle fiskeplasser i Vollebukta. Strømstad mener en slik justering ikke vil medføre uønskede konsekvenser for noen laksestammer. Det vises videre til at andelen sjørretet i kilenotfisket i Drammensfjorden er liten, men at sjørretet kan settes ut dersom det åpnes for fiske med kilenot i Drammensfjorden.

Tore W. Larsen mener det ikke er noen gode grunner til å skille mellom områdene utenfor og innenfor Svelvik. Han mener brakkvann-strømmen gjennom "Svelvikundet" er sterk begge veier,

hele fjordpartiet ut til Sør-Krok og Holmsbuterskelen (Holmsbu-steinane) er "brakkvannsfjord", og at laks som fiskes innenfor denne linjen er laks som går til Drammenselva og Lierelva. Han anmoder om at fiskeområdet for forskriften utvidet til en linje: Holmsbu-steinane og Syd-Krok.

NJFF mener en bør avstå fra å åpne for fisket med faststående redskaper i Drammensfjorden. NJFF er klar over at det er besluttet at Drammensregionen skal gyro-behandles, og at det gjør situasjonen spesiell. Forbundet viser til at det i de samme vassdragene er sjøørret som har stort behov for forvaltning. NJFF mener sekundært at sjølaksefiskerne bør pålegges å gjenutsette eventuell sjøørret som fanges i nøtene i Drammensfjorden.

Norske Lakseelver er enige i at det kan åpnes for sjølaksefiske i Drammensfjorden (innenfor en linje fra Blindesskjæra til Dramstad): 15. juni – 4. august (man. kl. 18 – fre. kl. 18). Begrunnelsen er at dette gjøres for å desimere de gyrosmitta bestandene i Drammensfjorden i forkant av behandling.

Miljødirektoratets vurderinger

Direktoratet vurderer at konsekvensene ved å utvide området som åpnes for fiske i Drammensfjorden til også å omfatte Svelvikstrømmen sør til Holmsbu som små, og imøtekommer intensjonen i innspillene som foreslår en annen grense. Grensen for fiske settes til nord for en linje fra Berger brygge i vest til Blåbærhavna i øst.

For å imøtekomme bekymringen for beskatning av sjøørret i kilenotfisket i Drammensfjorden skal all sjøørret som fanges i dette fisket gjenutsettes.

Det åpnes for fiske kun i følgende område: Drammensfjorden (*innenfor en linje fra Berger brygge til Blåbærhavna*): 15. juni – 4. aug. (man. kl. 18-fre. kl. 18). *All sjøørret skal gjenutsettes.*

Direktoratet endrer samtidig ordlyden i §4 slik:

Det er åpnet for fiske etter anadrome laksefisk med kilenot og lakseverp i de områder og til de fisketider som er angitt i vedlegget til denne forskriften. Unntatt fra dette er fiske etter sjøørret på strekningen fra Rogaland til og med region Åfjorden i Trøndelag *samt Drammensfjorden.*

Merknader til endringsforslag i forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag

Audna

Audna Fiskerettseierforening viser til at de har gjennomført mange tiltak for å bli kvitt den tilsiktede krøkingen av fisk i Melhusfossen. De foreslår å stenge Melhusfossen fra brua og 69 meter nedstrøms. De mener dette vil medføre at Storskåra blir stengt og at dette vil være med å redusere en eventuell utilsiktet krøking i Melhusfossen. De ønsker ikke grensen satt 80 meter nedstrøms brua.

Melhusfossen Fiskeri mener problemet med krøking har blitt mindre etter tidligere innført tiltak, og er uenig i forslaget. De foreslår å sette grensen 69 meter målt fra brua, da dette vil stenge Storskåra for markfiske, og vil være enklere å kontrollere. Risikoen for krøking av fisk vil da minimeres, og det gode fisket i den nedre delen av hølen kan fortsette.

Dan Larsen mener at dersom formålet med reguleringen skal oppnås må grensen flyttes lengre ned, fordi den foreslåtte grensen på 80 meter nedstrøms Melhusfossen bru ikke inkluderer ikke fiskeplassene hvor hovedmengden av fisk krøkes. som vedlagt utklipp fra Norgeskart flyfoto, med målelinje inkludert. Han foreslår en grense for fredningssone på 90 meter fra bro i horisontal lengde på kart/flyfoto for å inkludere nederste planke/standplass, hvor en betydelig mengde fisk krøkes, spesielt på høy vannstand. Det bør spesifiseres at det ikke er lov til å kaste oppstrøms denne grensen, noe som hovedsakelig praktiseres i dag for å nå dypt nok ned til fisken. Det er vel heller ikke noe hensikt i å spesifisere tillat for fluefiske i den 80m sonen nedenfor brua da det ikke er egnet for fluefiske, eller er blitt praktisert slik. Larsen informerer om at han har fisket i Melhusfossen og området nedenfor Melhusfossen siden midten av 1980-tallet, de siste årene i to fiskedøgn i året, og at han i løpet av døgn med fiskeoppgang i fossen har til gode ikke å oppleve å se fisk bli dratt inn etter bakpartiet (krøket). Dette gjelder også de to siste sesongene, etter innføring av påbud om bruk av sirkelkrok.

Miljødirektoratets vurdering

Høringsinnspillene direktoratet har mottatt er motstridende. Noen høringsinstanser mener grensen må flyttes lengre opp, og et innspill peker på at grensen må flyttes lengre ned for å ha den tilsiktede effekt. Miljødirektoratet opprettholder bestemmelsen slik den ble sendt på høring og presiserer at det ikke er tillatt å ha redskap i vannet i fredningssonen.

Reisa

Statsforvalteren i Troms og Finnmark støtter forslaget om å stenge for laksefiske i Reisavassdraget fra 2022, og viser til at det som følge av et lavt høstbart overskudd og dårlig måloppnåelse, med klar negativ trend de siste årene, ble fisketid og kvotebestemmelser for laks i Reisaelva redusert i hovedreguleringene i 2021. I 2021 ble laksefisket ble stengt fra 2. august i 2021 etter midtsesongsevalueringen. I en foreløpig bestandsvurdering, der også 2021 inngår i grunnlaget, er rådet fra VRL at bestanden ikke bør beskattes.

Norges jeger og fiskerforbund (NJFF) mener det vil være riktig å stenge Reisaelva for fiske etter laks i 2022. NJFF ber om at fisketiden settes fra 15. august til 20. september. Ifølge lokale fiskere er det i denne perioden mye av oppgangen til sjørret skjer, og NJFF tror en slik justering vil gi betydelig redusert sannsynlighet for bifangst av laks. Skal det åpnes for fiske etter sjørøye mener forbundet at det beste være at fiskeperioden er den samme som for sjørret. Forbundet mener imidlertid at sjørøyebestanden i elva er svak, og at en fredning vil kunne bidra til å styrke bestanden. NJFF mener videre at forslaget til utstyrsbegrensninger er unødig detaljert og foreslår at direktoratet ser nærmere på disse slik at de eventuelle utstyrsbegrensninger i det minste er mulig å følge. Om målet er å unngå at en kommer «raskt» ned til bunnen med agnet så mener NJFF at en begrensning av fluesnørets synkehastighet til intermediate-liner er tilstrekkelig. De mener imidlertid dette er en redskapsbegrensning som egner seg dårlig i en sentral forskrift

Reisa elvelag er enige i forslaget om å stenge for laksefiske i Reisavassdraget. De foreslår at fisket etter sjørret starter 12. august kl. 18.00 og varer til og med 14. september kl. 23.59 i sone 1-3. Det innføres bestemmelser om at slukfiske skal ha maksvekt 12 gram og krokstørrelse 8, samt fluefiske med kun flyteline og krokstørrelse 6. Videre ønsker de at makkfiske ikke skal være tillatt. Bakgrunnen for at Reisa elvelag ønsker å tillate slukfiske er fordi med de utstyrsbegrensning som er lagt for slukfiske vil fisket være rettet mot sjørret. Sannsynligheten for bifangst av laks vil være liten. En annen grunn for å tillate slukfiske er fordi elvelaget ikke ønsker å utestenge en gruppe fiskere, da flere eldre og mange nye yngre fiskere kun benytter sluk. Når de ytre rammene for sjørretfiske er satt i forbindelse med revidering av forskrift for fiske etter anadrome laksefiske, vil styret i Reisa elvelag avholde styremøte hvor fiskeregler vil bli utarbeidet. Det være seg fisketider, antall fiskekort, kvoter etc. elvelaget vil følge opp situasjonen gjennom sjørretsesongen og gjøre grep om det viser seg at bifangsten av laks blir for stor. Alternative tiltak er da eksempelvis å stenge for sjørretfiske i sone 3, forby slukfiske etc. Videre foreslår laget å ikke åpne for fiske etter sjørøye sesongen 2022, fordi bestanden av sjørøye er lav og at sesongen normalt er tidligere enn sjørretsesongen.

Haugseth Gård v/ Arnt-Magnus Gamst støtter fullt ut forslaget om å stenge Reisaelva for laksefiske 2022. Sjørretfiske bør starte tidligst 15. august og kan holdes åpent til 15. september på strekningen fra Nybrua og til munning (sone 1-3). Erfaringer fangststatistikk viser at det på denne strekningen foregår ett reelt sjørretfiske med lite bi-fangst av laks. Videre foreslås det dagfredning mellom 09:00 til 15:00. Han foreslår at kun flue, flyteline, ikke fortyngt flue og maks krokstørrelse 10 med innklemte mothaker tillates.

Miljødirektoratets vurderinger

Det har ikke framkommet opplysninger som innebærer at direktoratet skal gjøre vesentlige endringer fra forslaget til bestemmelser som ble sendt på høring. Direktoratet imøtekommer ønsket fra lokal forvaltning om fiske etter sjørret i sonene 1-3 og justerer fisketiden til å være 12. august til 14. september. Det åpnes ikke for fiske av sjørøye. De foreslåtte redskapsbegrensningene opprettholdes.

Skøelva

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til at Skøelva grunneierlag søkte om endringer i kvoter og utvidelse av fiskesesongen nedenfor fisketrappa og foreslo fisketid for laks, sjøørret og sjørøye fra 1. juli - 15. september og 1. juli - 15. august ovenfor fisketrappa. Statsforvalteren i Troms og Finnmark har i brev til Miljødirektoratet, 26. januar 2022, støttet foreningens forslag til endringer. Miljødirektoratet har tatt grunneierlagets forslag delvis til følge. Det høres ikke på utvidet fisketid nedenfor fisketrappa til tross for direktoratets egen vurdering i høringsnotatet, om at ønsket om å utvide fisketiden til 15. september er godt nok begrunnet. Vi mener derfor at grunneierlagets forslag på fisketid fra 1. juli - 15. september nedenfor fisketrappen også skal innfris.

Miljødirektoratets vurderinger

Som det framgår av høringsnotatet vurderer direktoratet at utvidelsen av fisketiden utover ramme er tilstrekkelig begrunnet, men ved en inkurie har dette ikke blitt endret i forskriftsutkastet som ble sendt på høring. Miljødirektoratet endrer fisketiden for laks til 1. juli-15. september som foreslått av grunneierlaget, og fastsetter øvrige bestemmelser slik de ble sendt på høring.

Tovdalselva

Nedre Tovdal fiskelag er tilfreds med at forskriften er korrigert slik at de samsvarer med tidligere praksis vedrørende midtsesongevaluering.

Miljødirektoratets vurdering

Det er ikke kommet nye opplysninger som tilsier endring i foreslåtte bestemmelser. Forslag som ble sendt på høring opprettholdes.

Driva

Driva elveeierlag ønsker at fisket skal vare lengst mulig inn mot behandlingen starter, og tidligst stoppe fiske 15. august. og om det blir slik at det er en kombinasjonsbehandling med klor og rotenon ønsker elveeierlaget at det skal være åpent fiske, også i behandlingen.

Miljødirektoratets vurderinger

Det er ikke kommet nye opplysninger som tilsier endring i foreslått fisketid. Forslag som ble sendt på høring opprettholdes.

Budalsvassdraget

Grunneiere i Budalsvassdraget ved Viggo Mikalsen ber det om at åpningstiden i Budalsvassdraget justeres til 15.6-31.8, slik Statsforvalteren i Nordland har anbefalt, og viser til at det i Flatsetvassdraget i samme kommune ble foreslått denne fisketiden.

Miljødirektoratets vurderinger

Direktoratet viser til at tidligere undersøkelser har vist at ørretbestanden i Dalsvatnet i Budalsvassdraget domineres av sjøørret. I Store Flatsetvann er andelen sjøørret betydelig mindre. Det er ikke kommet nye opplysninger som tilsier endring i foreslått fisketid. Forslag som ble sendt på høring opprettholdes.

Lakselv

I forbindelse med hovedreguleringen i 2021 ble fisketiden etter laks i Lakselv forskjøvet utover nasjonal ramme etter ønske fra lokal forvaltning. Miljødirektoratet er i utgangspunktet tilbakeholdne med å tillate fiske utover ytre rammer for fisketid, og for Lakselva var vi usikre på hvorvidt forutsetningene for forskjøvet fisketid er til stede, jf. retningslinjene. Direktoratet valgte likevel å innfri lokalt ønske som et prøveprosjekt, men med forbehold om at fisketidene ville bli justert tilbake til ramme dersom det skulle vise seg at forutsetningene likevel ikke var til stede. Miljødirektoratet har mottatt et brev fra Lakselv elveeierlag med anmodning om å justere tilbake fisketiden for laks til 1.juni til 31. august. Dette innebærer at forutsetningen for prøveprosjektet ikke lenger er til stede. Direktoratet imøtekommer anmodningen og justerer fisketiden for laks tilbake til ramme.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Økonomiske og administrative konsekvenser av endringene er omtalt i høringsnotatet. Justeringene fra høring til endelig vedtak er marginale og endrer ingen av de vurderingene som da ble gjort. Det er ikke kommet høringsinnspill som omtaler økonomiske og administrative konsekvenser.